

Eindejaars nieuwsbrief.

Red: john@jenwbakker.nl

[Vorige Nieuwsbrieven](#)

Data:

Volgende
bijeenkomst groep
Den Bosch:

Volgende
bijeenkomst groep
Utrecht:

[Verzoek aan mevrouw
Rambaran Mishre](#)

[Pensioenpaniek](#)

Nieuws, gebeurtenissen

Nieuws

Shaktie Rambaran Mishre gestart als nieuwe voorzitter Pensioenfederatie

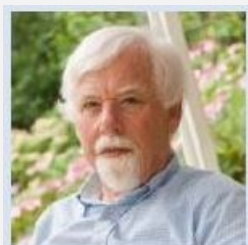
06-12-2018

Code

Pensioenfondsen

Mevrouw Shaktie Rambaran Mishere, de
nieuwe voorzitter van de Pensioenfederatie,
waarvan bijna alle pensioenfondsen lid zijn

Een verzoek aan Mevrouw Shaktie
Rambaran Mishere

Pensioenpaniek berust op een misverstand

maandag 3 december 2018

Thema's: [Blog](#)

Pensioenpaniek wordt bewust aangewakkerd

B.M.S. van Praag (em. universiteitshoogleraar Economie en lid
van het Verantwoordings Orgaan ABP. Dit artikel is geschreven op
persoonlijke titel)

Na het klappen van de pensioenonderhandelingen kunnen we rustig
stellen dat de paniek over het pensioen nu echt heeft toegeslagen.
Het kabinet doet er alles aan om deze paniek aan te blazen door nu
al jaren van de daken te roepen dat het huidige systeem

‘onhoudbaar’ is en dat als gevolg daarvan toekomstige gepensioneerden een lege kas zullen aantreffen. Jongeren worden opgezet tegen ouderen. Het kabinet speelt hier in feite een dubieuze dubbelrol. De regering poseert als welwillende onafhankelijke mediator tussen werkgevers en werknemers, maar in feite is zij zelf de grootste werkgever van het land en zij komt op voor haar belangen als werkgever samen met de bedrijven in de private sector. Ondertussen hebben gepensioneerden, na tien jaar geen indexatie en in sommige gevallen zelfs kortingen gehad te hebben, een koopkrachtverlies moeten incasseren dat gemiddeld al is opgelopen tot ca. 15% met het vooruitzicht dat daar in de komende jaren nog minstens 10% verlies bij zal komen. Ook gepensioneerden zijn in paniek.

[Artikelen](#)
[Pensioenbelangen Nr 4](#)

Als u lid wordt van de Pensionfederatie krijgt u het blad Pensioenbelangen 4x per jaar.
Via bovenstaand link deze keer even meekijken

Van de voorzitter

U heeft recht op wat u is toegezegd

In deze laatste uitgave van Pensioenbelangen in 2018 kijk ik als uw voorzitter van de NBP terug op het jaar 2018 en vooruit naar het jaar 2019.

Willem Schuddeboom

Roelof Jan Mulder en Jaap van der Spek

Als het goed gaat in Nederland, moeten ook de gepensioneerden daar in meedelen

IN GESPREK MET PETER BORGDOFF (PFW) EN CORIEN WORTMANN-KOOL (ABP)

Senioren mogen meepraten, maar dan wel als het akkoord al is gesloten

VERSLAG VAN DE DEBATMANIFESTATIE IN DE JAARDEURS OP 19 NOVEMBER

Roelof Jan Mulder

De denkfout van Klaas Knot

Rob de Brouwer

In een brief van de Klaas Knot, de president van De Nederlandsche Bank aan minister Koolmees van 19 september 2018 staat dat de dekingsgraadberekening van een pensioenfonds consistent moet zijn. Dat wil zeggen dat voor de teller dezelfde rekenrente moet worden toegepast als bij de noemer. En daarom, zo zegt Klaas Knot, kan in elk geval de huidige, lage rekenrente niet worden vervangen door een hogere.

Verantwoordingsorgaan ABP

Te wapen!

Bernard van Praag

Er zijn ca. drie miljoen gepensioneerden in Nederland. Ook de actieve werknemers hebben belang bij een goed pensioen en hun aandacht daarvoor gaat zwaarder wegen naarmate zij hun pensioenleeftijd dichterbij naderen. Er is al jaren heel veel te doen over ons pensioen.

Het gaat een stuk beter in Nederland.
Iedereen gaat er op vooruit, ook al zult u er niets van merken

Knot, streng en rechtvaardig

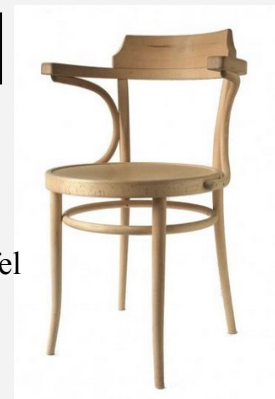

Mooi zittende pensioenhond.
Een portret van een pensioenfonds

Een stoel voor Jan van Buiten

Aan de overlegtafel

en een stoel voor
Janet van Buiten

Alvast wat te overdenking voor het aanstaande overleg in Utrecht, op 16 januari.

De volgende stap

November 2018. Minister Koolmees beantwoordt vragen

Koolmees 1: hij handhaaft het regiem van rekenrente. Ook als er wordt afgestapt van gegarandeerde pensioenen.

Koolmees 2 : aanzitten van jongeren en ouderenorganisaties aan de onderhandelingstafel geen sprake van.

Koolmees 3: binnen een week na een eventuele overeenkomst worden jongeren en ouderen uitgenodigd om de uitvoering van hetgeen is besloten te bespreken.

Rutte. Het wekelijks vragenuur aan premie Rutte op vrijdag 7 december.

De gele hesjes waren natuurlijk onderwerp van gesprek. Of zoiets ook in Nederland kan gebeuren.

Of er niet sprake is van wantrouwen in de politiek sprake is. Een duidelijk antwoord: Rutte is zich bewust dat de regering niet populair is. It's all in the game. Luisteren naar de burger? Ja, wij hebben hier nou eenmaal het systeem dat de burgen om de vier jaar kan kiezen, aldus Rutte.

Daarmee moeten ontevreden kiezers het dus doen. Wervende teksten in de verkiezingsprogramma's, maar wat er vervolgens in de formatie mee gebeurt is voor de burger niet meer beïnvloedbaar.

Wat zo glad is in de communicatie met Rutte is dat hij altijd bereid is te praten, maar zelden om te luisteren, slecht één keer in de 4 jaar.

Wij worden in Nederland bestuurd door een wonderlijk stel verantwoordelijken, volgelingen van de verantwoordelijken, en gelovigen. Mensen met het onvoorwaardelijk geloof in één principe, één waarheid. In allerlei vormen kom je die tegen. Een gevaarlijke mix van geloof en macht. Voeg daarbij de legitimatie van democratisch gekozen zijn en de burger is vogelvrij. Afdalend van het voorbeeld van Erdogan, democratisch gekozen, kenmerk van een heerser, is het niet zo'n grote stap naar de macht van een kabinet, dat de macht uitoefent over belangrijke kwesties, zoals de werking van de rekenrente in de pensioenen. De macht heeft Rutte (dat zal hij ontkennen), de Schriftgeleerde is Klaas Knot, en de bekwame volgeling is Wouter Koolmees. Gedrieën prediken zij het geloof in de heilzaamheid van een toekomstige veilige samenleving voor werkenden en gepensioneerden, door toepassing van de rekenrente, die astronomische buffers genereert.

Dit treft een hele generatie ouderen die straks minimaal 25% van hun koopkracht kwijt zijn, en van het rendement van hun pensioenvermogen helemaal geen cent hebben gezien. Maar ook de generatie werkenden, die moeten toezien dat hun werkgevers, waaronder de overheid als grootste, te weinig premie afdragen om een goed pensioen te kunnen krijgen. Het kwalijke is dat papegaaien in de Tweede Kamer het geloofsdogma van hun meester nafluiten, dat ouderen het pensioen van de jongeren opeten. Partijdiscipline, faalangst, gebrek aan lef, niet zelfstandig kunnen denken?

De leugen van Rutte is dat hij zegt altijd te willen luisteren. Persoonlijk heb ik een lange brief geschreven, met de vraag of hij wil luisteren, een gesprek met deskundigen wil voeren over alternatieven voor de rekenrente van Knot, refererend aan het boek van Luijendijk, "Zullen we praten". Geen antwoord ontvangen. Koolmees jukt niet. Die zegt, ik wil niet praten, zeker niet met ouderen en jongeren, die nodigen we uit nadat het besluit is gevallen, waaraan hij toevoegt, dat over de rekenrente niet valt te praten. Een winstpunt?

Mijn conclusie is dat de kans op praten vrijwel is verkeken. Ik zou vooraf nog één keer een poging willen voorstellen, om te mogen praten over het onderwerp rekenrente. Vriendelijker kan het niet. Wat nog niet geprobeerd is dat **alle** pensioenorganisaties hierop aandringen, vrij van hun eigen agenda's. Zou de regering overleg willen weigeren aan zoveel organisaties, die vrijwel alle gepensioneerden en werkenden vertegenwoordigen? Het is daarbij te hopen dat vakbonden niet volharden in hun streven om als enige aan tafel te zitten met het kabinet, terwijl zovelen buiten moeten blijven staan totdat er een riskant resultaat is bereikt, waarbij de rekenrente blijft zoals hij is.

Het moet voor mensen die al tien of meerdere jaren bezig zijn vat te krijgen op de pensioendiscussie, een teleurstelling zijn om te moeten erkennen dat er niet of nauwelijks voorgang is geboekt. Dat doet niets af aan de inspanning die is geleverd. Maar helaas is de situatie momenteel dat er met ouderen niet gesproken gaat worden (Koolmees) en dat de rekenrente niet bespreekbaar is (Koolmees). Dat er over drie maanden verkiezingen zijn voor de Eerste Kamer, en dat er pas bij de Tweede Kamer verkiezingen weer met de VVD kan worden gepraat over het onderwerp rekenrente, via het rode potlood, aldus Rutte.

De VOC mentaliteit

Wat kunnen we van een Nederlandse regering verwachten? Als je als nieuweling met gelouterde pensioencritici spreekt, en je begint over pensioendiefstal, dan krijg je een bezwerend gebaar, laten we daar nou niet meer over praten. Maar om de rode draad in de Nederlandse politiek te begrijpen kun je dat beter maar wel doen. Praten wij over roofkunst, dan is het vanzelfsprekend dat die kunst terug moet naar de rechtmatige eigenaars of de erfgenamen. Zouden we spreken over roofpensioen, dan kijkt men vragend. We hebben een merkwaardige traditie van ontkennen wat niet past in het voortreffelijke beeld, dat we in onze samenleving willen herkennen.

Pensioendiefstal, bijvoorbeeld moet toch iets zijn waarover we zouden moeten kunnen spreken zonder een wegwerpgebaar te maken? Het past blijkbaar niet zo goed, want een groot aantal fatsoenlijke politici hebben mee geroofd, en dat is ongemakkelijk. Lubbers, CDA, drie kabinetten lang. Kok, PvdA. Rutte, VVD, al in zijn derde kabinet. Het begint een aanvaard gegeven te worden dat de regering zich geld toegeëigend dat niet aan haar toebehoort. Gebeurde het in het verleden nog met de zogenaamde Uitnamewetten, 60 miljard euro (waarde 2018) verhuisde van ABP naar de rijkskas. Zorgvuldig gedoceerd en buiten de het gezicht van de gedupeerden gehouden, tijdens de kabinetten Rutte lijkt het uitgegroeid tot een vanzelfsprekendheid dat de overheid over ons pensioen regeert. Dat is vernuftig gegaan. De gespaarde pensioenen en de daarop volgende uitkeringen zijn inmiddels vervlochten tot een kluwen van maatregelen. De koppeling van de pensioenuitkeringen aan

[CPB modellen 29
november 2018](#)

*Oranje Boven.
Oranje Boven
Stem voor je pensioen.*

*Oranje Boven.
Oranje Boven
Stem voor je pensioen.*

15 januari 2019.

een verrekening van het pensioen in de vorm van franchise en AOW, die van jaar tot jaar anders kan zijn, politiek tot in de haarvaten van het pensioen. Troebelheid over wie eigenaar is van het rendement van pensioenvermogen. Geen gepensioneerde die het kan narekenen. Maatregelen met een uitwerking naar voren, maar ook met een uitwerking met terugwerkende kracht. Want een wijziging in een pensioenreglement is snel gemaakt, alleen zichtbaar met een sterk vergrotende bril. Tel de mutaties.

De modellen die het CPB nu presenteert, over het toekomstige pensioenstelsel, laat zien hoe er geswitcht wordt, een miljardenvermogen wordt net zo gemakkelijk naar links toegedeeld als naar rechts. Van de ene emmer in de andere. Je gespaard vermogen kan zomaar verdwijnen. Een geval van pech, of van solidariteit, of is het gewoon de willekeur van een overheid die zich tot eigenaar van dit pensioenvermogen heeft opgewerkt? Democratisch, vindt elke regering.

Kunnen we ons verzetten tegen deze arrogantie van het politieke denken?

Het wordt hoog tijd. Het is niet voor niets dat mensen in verschillende landen zich roeren over het feit dat de bewindvoerders de mensen niet meer zien staan, terwijl ze nota bene in dienst staan van diezelfde mensen. We kennen het, het moment van devotie, bij de eed van trouw bij aanstelling, zo waarlijk helpe mij ..... Of, dat belooft ik. Het is hoog tijd voor een confrontatie met die wijze van denken.

Nog tien jaar polderen? Dat zou niet verstandig zijn. De regering wil snel, gezichtsverlies is erger dan pensioenverlies.

De overheid verkondigt dat de pensioenfondsen er slecht voor staan. Door haar eigen handelen met FTK. Een gevolg kan zijn dat de lage waardering anderen tot voordeel strekt. Zullen we raden? Overleg van heren, over de financiering van megaprojecten zoals energietransitie. Mensen als Wientjes en Nijpels, die al verlangend lonken naar de megavermogens van pensioenen. Geld dat de overheid zelf niet bezit. Wat dacht u van een extra lage rente voor geld van een pensioenfonds, dat er volgens de regering zo slecht voorstaat. Even aan de FTK draaien, en het gaat nog slechter. Zo gemakkelijk kan het gaan. Als het aan Rutte ligt wel, want hij knikt naar links en hij schuift het naar rechts. Het is een geraffineerd spel.

Het Pensioenfonds

Bij alle commotie over de rol van de regering in het pensioendebat, nu de rol van pensioenfondsen. Er zijn veel pensioenfondsen, daartussen zijn verschillen. Er is echter één overeenkomst. Alle zitten gevangen in het web dat de overheid heeft geweven. Miljoenen gepensioneerden in cocons gewikkeld, beetje bij beetje leeggezogen door de grote spin. Een ander beeld. De hond blijft keurig zitten als zijn baas dat zegt, ook al heeft hij geen halsband om. Dat is de rol die de pensioenfondsen zich hebben laten aanmeten. Aangepast als een trouwe hond accepteert ieder fonds de regels van den Haag. Waarom eigenlijk, ze zijn toch niet aangelijnd?

Goed nieuws. De vijf grote fondsen kwispelen en staan op het punt om van hun plaats te komen. Dat blijkt uit het interview met Borgdorff en Wortmann, dat is opgenomen tijdens de discussie op 19 november. "We kunnen niet meer uitleggen waarom pensioenen al jaren achterblijven. Als deelnemers de consequenties ervaren, bellen ze naar ons, niet naar de overheid. Mede daarom hebben wij als vijf grote pensioenfondsen een ingezonden artikel geplaatst in NRC." Jammer dat het niet te vinden is op de website van ABP, de insteek is hoopgevend.

Oranjepartij

Een korte gedachtesprong. Als de pensioenfondsen op 1 januari 2019 ophouden te bestaan, en het pensioenvermogen virtueel uitkeren aan iedere Jan van Buiten (gepensioneerde) en Janet van Buiten (werkende), wat zou dan hun pensioen zijn? Dat sommetje kan iedereen maken, het geld is van de deelnemers, niet van de overheid. En als een dag later de pensioenfondsen op verzoek van Jan en Janet weer gewoon doorgaan met beleggen en uitbetalen, wat zou er dan gebeuren? De regering zou niet plezierig gestemd zijn, want de lijn met DNB is doorgesneden. Zou de ME op de stoep staan in Heerlen, bij de pensioenbeheerder van het Nederlands overheidspersoneel? Niet erg waarschijnlijk, want de ME en ook de Nederlandse politiemannen denken aan hun toekomstig pensioen, dat door hun eigen werkgever slecht wordt behandeld. Het pensioen van mevrouw Zaal is al terug gevonden. De rest moet ook lukken. Jan en Janet moeten ook overleggen. ABP heeft een persoonlijk pensioeninzicht verstrekt aan alle Janets, alle werkenden. Zo'n 850.000. Nu moet nog even worden uitgerekend welk pensioeninzicht aan de Jans van Buiten op 1 januari wordt toebedeeld. Minister Wouter Koolmees heeft op 19 november al een voorbeeld overhandigd gekregen door Wouter Verwoerd. Besturen van pensioenfondsen zullen ook geïnteresseerd zijn naar de inhoud. Het pensioen van mevrouw Zaal is al terug gevonden. De rest moet ook lukken.

Er is dus beweging. In het openingsartikel van het blad Pensioenbelangen van december spreekt Willem Schuddeboom de wens uit te willen samenwerken met pensioenorganisaties. Wat kan er nog mis gaan? U heeft recht op wat u is toegezegd schrijft hij bovenaan het artikel. Jaargang 4, een zeer lezenswaardig decembernummer. Een jong gezicht heeft de leiding gekregen in het bestuur van de Pensioenfederatie, mevrouw Shaktie Rambaran Mishere. Met de samenwerking moet het goed komen.

Wie doet de volgende stap?

- Mijn keus zou zijn om eensgezind nog één keer een vriendelijke poging te doen om met het kabinet over FTK in gesprek te komen. Maar wel heel snel.
- Als dat niet lukt pensioenorganisaties gezamenlijk een variant voor FTK te formuleren. Bouwstenen in veelvoud voorhanden. Een exemplaar naar alle leden van de Tweede- en de Eerste Kamer
- Als dat niet helpt de gele hesjes aantrekken of liever oranje gekleurde, om onderscheid te maken tussen relschoppers en gepensioneerden / werkenden.
- Een vierde optie zou zijn het oprichten van een politieke partij, met één verkiezings-programmapunt. **"Het pensioen is van ons, niet de speelbal van het kabinet"**. Op de verkiezingsfolder: **Oranje Boven**, voor een eerlijk pensioen. In een **ORANJE HESJE** naar het stembokje.

Misschien dus een optie, oranje hesjes voor naar de stembus in maart 2017. En bij de verkiezingen op 17 maart 2021, een datum waarop veel gepensioneerden helaas al zijn overleden.

Zullen we kiezen voor de oproep van Bernard van Praag: **Te Wapen!** ? We spreken af dat we geen ruiten ingooien, maar verder is niets te dol. Want ons pensioen is niet van de regering! Punt Uit.

John Bakker

[2018 11 30 Telegraaf DNB Else Bos](#)

[2018 11 30 Telegraaf Jaap van Duijn](#)

[Uitnodiging aan pensioenorganisaties](#)

[Patrice en Bea](#)

[Artikelen pensioenen verzameld](#)

Brief aan alle pensioenorganisaties

Leeuwarden, 9 december 2018

Onderwerp: Hand in hand voor een **Kerstcadeau**

Artikel DNB in Telegraaf 30 november 2018

“DNB: Zorgen om vastgoed en pensioen”

Medebestuurder Else Bos, die toeziet op pensioenfondsen en verzekeraars, waarschuwt nadrukkelijk voor kortingen

Artikel van Jaap van Duyn Telegraaf 30 november 2018

“Draghi berooft gepensioneerden”

deVerdieping
Trouw
afgelopen zaterdag · 6 minuten lezen

Patrice en Bea zijn de elite zat. 'Laat ze eerst zelf bezuinigen'

gele hesjes - Arm zijn ze niet, maar aan het einde van elke maand staan ze rood. Béatrice LHeureux en Patrice Desforjes dragen hun gele hesjes met overtuiging. 'Dit is een kans om eindelijk iets te veranderen.'

[NVOG](#)
[KNVG](#)
[NBP](#)
[Stichting Pensioenbehoud](#)
[Pensioenfederatie](#)
[Verontruste Ouderen](#)
[KBO-Brabant](#)
[FNV](#)

NVOG
KNVG
Nederlandse Bond voor Pensioenbelangen
Stichting Pensioenbehoud
Pensioenfederatie
Actiegroep Verontruste Ouderen
KBO Brabant
FNV

[Leden Tweede Kamer](#)
[Leden Eerste Kamer](#)

Thema vandaag: **Als de polder vol loopt, moet je pompen**